

ZAKON

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE FRANCUSKE O BAVLJENJU PLAĆENOM DELATNOŠĆU ČLANOVA PORODICE ČLANOVA ZVANIČNIH PREDSTAVNIŠTAVA DVE DRŽAVE

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Francuske o bavljenju plaćenom delatnošću članova porodice članova zvaničnih predstavništava dve države, potpisan u Parizu 15. septembra 2016. godine, u originalu na srpskom i francuskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma u originalu na srpskom jeziku glasi:

SPORAZUM**IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE FRANCUSKE O
BAVLJENJU PLAĆENOM DELATNOŠĆU ČLANOVA PORODICE ČLANOVA
ZVANIČNIH PREDSTAVNIŠTAVA DVE DRŽAVE**

Vlada Republike Srbije i Vlada Republike Francuske, u daljem tekstu: „Strane”,

U skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima od 18. aprila 1961. i Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima od 24. aprila 1963.,

Uzimajući u obzir značaj omogućavanja članovima porodice koje izdržavaju članovi zvaničnih predstavništava dve države, a koji imaju isti status kao i član zvaničnog predstavništva koji ih izdržava, da obavljaju plaćenu delatnost, na osnovu reciprociteta,

U želji da olakšaju vršenje plaćene delatnosti članovima porodice u državi prijema,

sporazumele su se o sledećem:

ČLAN 1.

Članovi porodice koje izdržavaju članovi strane države akreditovani u zvaničnom predstavništvu te države u državi prijema imaju pravo da obavljaju plaćenu delatnost u državi prijema, pod istim uslovima kao državljani države prijema, pod uslovom da ispunjavaju zakone i propise neophodne za obavljanje njihovog zanimanja, pošto dobiju odgovarajuću dozvolu, u skladu sa navedenim u ovom sporazumu.

ČLAN 2.

U ovom sporazumu termini imaju sledeće značenje:

(a) Pod terminom „zvanična predstavništva” podrazumevaju se diplomatska predstavništva regulisana Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima od 18. aprila 1961., konzularna predstavništva regulisana Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima od 24. aprila 1963. i stalne misije svake od dve države pri međunarodnim organizacijama koje su zaključile sporazum o sedištu na teritoriji druge države;

(b) Pod terminom „član zvaničnog predstavništva” podrazumeva se osoblje države odašiljanja, koji nema državljanstvo ni stalni boravak u državi prijema, koji poseduje posebnu ličnu kartu i koji obavlja zvaničnu funkciju u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu države odašiljanja u državi prijema, ili u stalnoj misiji države odašiljanja pri nekoj međunarodnoj organizaciji koja je zaključila sporazum o sedištu na teritoriji druge države.

(v) Pod terminom „izdržavani član porodice” podrazumeva se:

1. supružnik, u skladu sa zakonodavstvom svake od strana, nosilac posebne lične karte koju izdaje Ministarstvo spoljnih poslova države prijema;
2. partner u okviru vanbračne zajednice regulisane zakonom, nosilac posebne lične karte koju izdaje Ministarstvo spoljnih poslova države prijema;
3. nevenčana deca nosioci posebne lične karte koju izdaje Ministarstvo spoljnih poslova države prijema, koja imaju manje od 21 godine i žive sa roditeljima i oni ih izdržavaju, uključujući i one koji studiraju u ustanovama za visoko obrazovanje koje priznaju obe države;

4. nevenčana deca nosioci posebne lične karte koju izdaje Ministarstvo spoljnih poslova države prijema, koje roditelji izdržavaju a imaju neki fizički ili mentalni hendikep, koja mogu da rade i ne predstavljaju dodatni finansijski teret za državu prijema.

(g) Pod „plaćenom delatnošću”, podrazumeva se svaka aktivnost za koju se prima novčana naknada za rad po osnovu ugovora o radu, ili drugog ugovora kojim stranac bez zasnivanja radnog odnosa ostvaruje prava po osnovu rada regulisana zakonodavstvom države prijema.

ČLAN 3.

(a) Pravo izdržavanog člana porodice da vrši neku plaćenu delatnost u državi prijema zavisi od prethodne dozvole koju daju nadležni organi, putem zahteva koji šalje u ime izdržavanog člana porodice njegova Ambasada Protokolu Ministarstva spoljnih poslova države prijema. U zahtevu mora biti precizirana plaćena delatnost koju izdržavani član porodice želi da obavlja, podaci o potencijalnom poslodavcu, podaci o stečenom radnom iskustvu i svaka informacija koja se traži u postupcima i formularima odgovarajućeg nadležnog organa. Nadležni organi države prijema, pošto su proverili da li izdržavani član porodice ispunjava neophodne uslove utvrđene ovim sporazumom, vodeći računa o važećem unutrašnjem zakonodavstvu, zvanično obavestavaju Ambasadu države odašiljanja, preko Protokola Ministarstva spoljnih poslova države prijema, o odluci donetoj u vezi sa zahtevom za obavljanjem plaćene delatnosti.

(b) U naredna tri meseca od dobijanja dozvole za vršenje plaćene delatnosti, Ambasada dostavlja nadležnim organima države prijema dokaz da izdržavani član porodice i njegov poslodavac poštuju obaveze koje im nameću zakonski propisi države prijema u vezi sa socijalnom zaštitom.

(v) U slučaju da izdržavani član porodice želi da promeni poslodavca po prijemu radne dozvole, mora da podnese novi zahtev za dozvolu.

(g) Dozvola da obavlja plaćenu delatnost ne znači da je izdržavani član porodice izuzet iz svakog zahteva, procedure ili obaveze koji bi normalno važili za to radno mesto, bilo da je vezano za lične karakteristike, diplome ili profesionalne kvalifikacije ili nešto drugo. U slučaju profesija, za koje se dozvola za obavljanje može dobiti jedino po ispunjenju određenih stručnih kriterijuma, izdržavani član porodice nije oslobođen zadovoljavanja tih kriterijuma.

(d) Izdavanje dozvole može biti odbijeno u slučaju da je u pitanju profesija, koju iz razloga bezbednosti ili javnog reda, jedino mogu obavljati državljani države prijema.

(đ) Odredbe ovog sporazuma ne podrazumevaju priznanje diploma, nivoa ili studija između dve države.

(e) Dozvola bavljenja nekim poslom, data izdržavanom članu porodice, prestaje istekom funkcije člana predstavništva za koji je ta funkcija vezana, ili čim korisniku prestane svojstvo izdržavanog lica.

(ž) Vodi se, ipak, računa o razumnom roku pomenutom u članu 39. st. 2. i 3. Bečke konvencije o diplomatskim odnosima i članu 53. st. 3. i 5. Bečke konvencije o konzularnim odnosima. Plaćena delatnost koja se vrši u skladu sa odredbama ovog sporazuma ne dozvoljava niti daje pravo izdržavanim članovima porodice da nastave da borave na teritoriji države prijema, niti im dozvoljava da sačuvaju taj posao ili da započnu neki drugi u pomenutoj državi, pošto dozvola istekne.

ČLAN 4.

U slučaju da izdržavani član porodice uživa imunitet od građanske ili upravne jurisdikcije države prijema, u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine i Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima iz 1963. godine, ovaj imunitet se ne primenjuje u slučaju činjenja ili propusta ostvarenih za vreme obavljanja plaćene delatnosti i ako je ista regulisana građanskom ili upravnom nadležnošću države prijema.

Imunitet od izvršenja ne primenjuje se ni u slučaju radnji koje se odnose na ovu plaćenu delatnost.

ČLAN 5.

U slučaju izdržavanih članova porodice koji uživaju krivični imunitet u državi prijema u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. ili Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima iz 1963. ili bilo kom drugom važećem međunarodnom sporazumu, država odašiljanja će se odreći krivičnog imuniteta u ime izdržavanog člana porodice u slučaju da je član porodice optužen da je počinio krivično delo u vezi sa njegovom plaćenom delatnošću, osim u slučajevima kada smatra da će takvo odricanje štetiti njenim bitnim interesima.

Odricanje od krivičnog imuniteta ne može se proširiti i na izvršenje kazne. Za to će biti potrebno posebno odricanje. U takvim slučajevima država odašiljanja će ozbiljno razmotriti odricanje od ovog imuniteta.

ČLAN 6.

U skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. i Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima iz 1963. izdržavani članovi porodice podležu nacionalnom zakonodavstvu koje važi u oblasti oporezivanja i socijalnog osiguranja države prijema za sve što se tiče plaćene delatnosti u toj državi.

Predmeti namenjeni profesionalnoj upotrebi izdržavanog člana porodice koje ima dozvolu za obavljanje neke plaćene delatnosti izuzeti su iz carinskih privilegija predviđene u čl. 36. i 37. Bečke konvencije o diplomatskim odnosima, članom 50. Bečke konvencije o konzularnim odnosima ili sporazumima o sedištu međunarodnih organizacija.

Izdržavani član porodice koji ima dozvolu da vrši plaćenu delatnost u okviru ovog sporazuma može da prenese svoje prihode i dodatne nadoknade pod istim uslovima koji su predviđeni za strane radnike propisima države prijema.

ČLAN 7.

U slučaju delatnosti koja se ne plaća po osnovu ugovora o radu ili drugog ugovora, zahtevi izdržavanih članova porodice koji žele da obavljaju ovu vrstu plaćene delatnosti biće razmatrani od slučaja do slučaja, prema zakonima i propisima države prijema a prema njenim nacionalnim procedurama.

U slučaju da izdržavani član porodice želi da promeni delatnost bez utvrđene plate, mora da podnese novi zahtev za dozvolu.

ČLAN 8.

Svaki spor vezan za primenu ili tumačenje ovog sporazuma rešava se direktnim pregovorima između strana, diplomatskim putem.

ČLAN 9.

Ovaj sporazum stupa na snagu nakon isteka trideset (30) dana od dana prijema poslednjeg pisanog obaveštenja kojom strane saopštavaju jedna drugoj da su ispunjene njihove unutrašnje ustavne i zakonske procedure, neophodne za njegovo usvajanje.

Ovaj sporazum može da bude izmenjen uz obostranu saglasnost Strana. Izmena stupa na snagu u skladu sa odredbom iz stava 1. ovog člana.

Ovaj sporazum zaključuje se na neodređeni vremenski period. Svaka od strana može ga raskinuti u bilo kom trenutku, u pisanoj formi, diplomatskim putem. U tom slučaju Sporazum prestaje da važi nakon isteka šest (6) meseci od dana prijema obaveštenja.

Sačinjeno u Parizu, dana 15. septembra 2016. godine u dva istovetna primerka na srpskom i francuskom jeziku, od kojih su svi podjednako verodostojni.

**ZA VLADU
REPUBLIKE SRBIJE**

Jadranka Joksimović

**ZA VLADU
REPUBLIKE FRANCUSKE**

Arlem Dezir

Član 3.

Organ nadležan za sprovođenje ovog sporazuma je Ministarstvo spoljnih poslova.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Francuske o bavljenju plaćenom delatnošću članova porodice članova zvaničnih predstavništava dve države, sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE POTVRĐIVANJE SPORAZUMA

Oblast zapošljavanja članova porodica diplomatskog i drugog osoblja diplomatsko-konzularnih predstavništava dve države ili u misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama, do sada nije bila pravno regulisana. Postoji obostrani interes za regulisanje ovog pitanja.

Sporazumom se na recipročnoj osnovi između dve države, uređuje obavljanje plaćene delatnosti članova porodice članova zvaničnih predstavništava dve države.

Postupak zapošljavanja članova porodice službenika države odašiljanja pokreće se tako što diplomatsko-konzularno predstavništvo podnosi zvaničan zahtev za obavljanje plaćene delatnosti Protokolu Ministarstva spoljnih poslova države prijema, koji nakon što utvrdi da ne postoje smetnje, u smislu ispunjenosti uslova predviđenih ovim sporazumom, kao i važećeg zakonodavstva države prijema, obaveštava diplomatsko-konzularno predstavništvo države odašiljanja, preko Protokola Ministarstva spoljnih poslova države prijema, o odluci donetoj u vezi sa zahtevom za obavljanje plaćene delatnosti.

U slučaju da izdržavani član porodice uživa imunitet od građanske i upravne jurisdikcije države prijema, ovaj imunitet se ne primenjuje u slučaju činjenja ili propusta ostvarenih za vreme obavljanja plaćene delatnosti i ako je ista regulisana građanskom ili upravnom nadležnošću države prijema.

U pogledu krivičnog imuniteta, država odašiljanja će se odreći krivičnog imuniteta izdržavanog člana porodice u slučaju da je član porodice optužen da je učinio krivično delo u vezi sa obavljanjem plaćene delatnosti, osim u slučajevima da će takvo odricanje štetiti njenim bitnim interesima.

Odricanje od krivičnog imuniteta ne može se proširiti i na imunitet od izvršenja krivične sankcije.

Dozvola za bavljenjem plaćenim poslom u skladu sa ovim sporazumom, prestaće da važi po prestanku službene funkcije zaposlenog u državi prijema, ili čim korisniku prestane svojstvo izdržavanog lica.

Poslednjih godina je postala uobičajena međunarodnopravna praksa zaključivanja bilateralnih sporazuma kojima se na recipročnoj osnovi reguliše zapošljavanje članovima porodice zaposlenih u diplomatsko-konzularnim predstavništvima ili misijama pri međunarodnim vladinim organizacijama. Druga svrha ovih sporazuma je da se pomenutom krugu lica ograniče privilegije i imuniteti kada su u pitanju aktivnosti vezane za obavljanje plaćenih delatnosti, koji bi im inače pripadali prema bečkim konvencijama o diplomatskim i konzularnim odnosima.

U savremenim uslovima života sve je češća pojava da u mnogim zemljama supružnici odbijaju da napuste svoj posao da bi pratili u inostranstvo bračnog ili vanbračnog partnera koji je član osoblja diplomatsko-konzularnog predstavništva ili misije pri međunarodnim vladinim organizacijama. Ova činjenica navela je mnoge države, odnosno njihova ministarstva spoljnih poslova da pronađu pravni način da

reše ovaj problem svojih zaposlenih. Osnovni cilj je očuvanje normalnog porodičnog života diplomatsko–konzularnih predstavnika i držanje porodice na okupu, uz zadovoljenje profesionalnih i ekonomskih preduslova za funkcionisanja tih porodica. Efekti rada diplomatsko-konzularnih predstavnika u slučaju razdvojenih porodica nesumnjivo su manji od efekata rada onih diplomatsko–konzularnih predstavnika koji rade u okruženju svojih porodica koje se nalaze sa njim u državi službovanja.

III. PROCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Francuske o bavljenju plaćenom delatnošću članova porodice članova zvaničnih predstavništava dve države, nije potrebno obezbeđivanje sredstava u budžetu Republike Srbije.